

Glavni odbor.

tvorijo vsi člani Izvršnega odbora in iz vsakega poverjeništv...

Glavna skupščina

mašega udruženja je bila določena za 11. 12. in 13. avgust 1928...

Kmetško-nadaljevalno šolstvo v mariborski oblasti.

Naša država je agrarna država, zato ne sme naša, osnovni šoli odrasla mladina v pošolski dobi ostati prepuščena sama sebi...

Ob navzočnosti oblastnega komisarja g. dr. Leskovarja, prosvetnega šefa g. dr. Kotnika...

Kmetško-nadaljevalnih šol je bilo v šolskem letu 1928/29. 22. Največ šol je bilo v bližini večjih mest...

Na kmet. nad. šolah je poučevalo 67 rednih učnih moči, in sicer: 2 meščanskošolska učitelja, 39 osnovnošolskih učiteljev, 21 duhovnikov in 5 strokovnjakov...

Na vseh šolah je bilo ob začetku 552 učencev, ob koncu pa 471. Število je sorazmerno le nezadovoljivo, ker moramo pomisliti, da je obisk neobvezen in da je mnogo fantov moralo oditi k vojakom...

To nezadovoljno nazadovanje je lep dokaz, kako so fantje resno vzeli pouk v tej šoli in še lepše izpričevalo za učitelje, ki so znali s pravnimi postopanjem pridržati fante v šoli...

Na eno šolo je prišlo povprečno 21 učenec. Najmanjše število učencev je imela kmet. nad. šola pri Sv. Danijelu nad Prevaljami, in sicer 8. Kljub temu je šola dosegla

go knjig in revij o delovni šoli in šolski reformi. Tretji del je obsegal bogato razstavo izdelkov deških ročnih del...

Vseslovanska učiteljska zveza.

Priprave za ustanovitev Vseslovanske učiteljske zveze so se vršile nad leto dni. Dne 26. in 27. februarja t. l. se je vršil v Beogradu sestanek čehoslovških in poljskih učiteljskih delegatov...

Na sestanku je vladalo popolno soglasje v vseh vprašanih. Sprejet je bil tudi projekt pravil.

Kongres Vseslovanskega učiteljskega saveza se je vršil v Poznanju v dneh 11., 12. in 13. julija t. l. Obžalovati moramo, da naše poverjeništv...

V federaciji učiteljskih udruženj.

Celotno naše udruženje je postalo tudi član internacionalne federacije učiteljskih udruženj, ki ima svoj sedež v Parizu.

H koncu svojega poročila omenjam, da bom podal v nekaterih zadevah podrobna pojasnila, ki jih tu nisem mogel navesti.

„Naš zakon je srečen,“

pravi mlada gospa Mica. „Zmeraj imam časa za svojega moža, tudi ko se pere perilo. Jed je vedno ob času gotova, ker RADION pere perilo sam.“

Varuje perilo!

svoj namen, ker je v hribovitem kraju, ki je zelo redko obljuden.

Starost učencev je bila zelo različna, in sicer od 15. do 70. leta. Vendar pa je 85% vseh učencev bilo starih 18 do 30 let.

Učni dnevi so bili skoraj povsod ob delavnih, le na treh šolah se je vršil pouk ob nedeljah. Velike važnosti so bile zaključne slovesnosti, ki jih je priredilo 11 šol.

Stvarne izdatke za šole so krili razni činitelji. Osebnih izdatkov pa je krila oblastna samouprava, ki je izdala povprečno 3900 Din za eno šolo.

Oblastna samouprava je izdala enotne tiskovine, oskrbelo metodično obdelano učno snov in bo v kratkem izdala knjigo »Kmetijsko knjigovodstvo«, »Kmetško občestveno življenje«, »Kmetško narodopisje«.

Pod predsedstvom g. Krošla in njegovega namestnika g. Gosaka poročajo voditelji kmet. nad. šol in se o referatih otvorili razgovor. Konstatira se:

- a) V splošnem je narod kmet. nad. šolam naklonjen in jih podpira moralno in gmotno. b) Uspeh je odvisen od osebnosti učitelja s sodelovanjem duhovništva. c) Načrt se mora prilagoditi krajevnim prilikam in si je čimprej omisliti preizkuševališče. d) Načeloma se naj sprejemajo v šolo mladeniči, ki so izpolnili 16. leto, navzgor je starost neomejena.

Isti dan popoldne je predaval velezašlužni propagator sadjarstva g. Miloš Levstik, nadučitelj v pok. v Celju, strokovno-poljudno in vzpodbujevalno o nalogah na tem polju.

Omenja, da se je iz ljubezni do stvari posvetil sadjarstvu in to ljubezen bo poskušal vcepiti v srca prisotnih. Sadje igra prevažno vlogo v prehranitvi našega ljudstva, baš tako v kupčiji, odnosno v narodnem gospodarstvu. Pas med Wildonom in Zagrebom producira najbolj aromatično sadje, prednjačijo pa lepe Slov. gorice. Nazadujočemu vinogradništvu je treba iskati nadomestila v sadjarstvu; sadja in sadjevca nikdar ne bo previč.

Fran Vajda! Klanjam se tvojemu spomnu! V spoštovanju posvečam svojo besedo tvoji skromnosti, v hvalečnosti povestim oko pred tvojo veličino ter ti darujem lepo in požbožno misel, spominjajoč se one dobe, ko si mi usmerjal pot v dolžnosti in delu.

Danes, ko stojimo ob tvojem sveže izkopancem grobu, listamo po knjigi tvojega življenja: trpljenje... delo... delo...; odpiramo srca v sprejem tvoje dediščine...

Trudni sejalec moj, lahko ti spanje! Glej jih, kako ob obzorju gredo čili in zdravi, objeti v ljubezni z delom tvojim prekvašeni.

S pravico si se prispodabljal z onim mitološkim junakom, katerega je metala sovražnikova pest na zemljo, k pa mu je dajala novih moči nov odpor, novo silo in voljo. Tudi tvojo dušo je hranila zemlja naša, tudi tvojo voljo je krepila in jačila rodna gruda, ki je sprejela danes tvoje truplo — svoj last.

Ce pogledamo tvojo rojstno hišo, ki stoji majhna in ponižna, kakor da se boji pogledati v svet, najdemo odgovor na vprašanje, odkod ta nenavadna individualna sila, odkod to plodovito delo in to tiho nesebično življenje? Nikdar se ni pokoril tvoj duh materiji, ampak te je nasprotno dovedla dolga, težka in polzka pot življenja do pravega človečanstva. Tako si končal s triumfom.

Nam pa boleč oklepa srce, in duša je nema, ker selza je kanila v njo...

Pravijo, da čebelica umre. Ne umre. Utrujena se samo ustavi v svojem poletu. povsi petuti, da se okrepi za nov polet k solncu. Irma Scheligova.

Paralela.

(Popotni vtisi ob prihodu z Dunaja.)

Sedel sem zamišljen v vlaku, ki je odhajal ob mojem povratku z Dunaja v domovino iz Maribora ob 13:28 proti jugu. Neznosna sopenica nas je nadlegovala, da smo hrpeneli po hladni sapici, ki je ni povzročal niti brzечи stroj.

Vagon je bil poln mladine, ki se je vračala iz šole domov. Bil je zadnji šolski dan 10. junij.

Do Poljčan je izstopala naša bodočnost in odhajala na svoje domove.

V Celju se je slika ponovila. Do Trbovelj so mi delali družino učenci, so ščebetale deklice, vseh razredov meščanskih in drugih šol okoli mene.

Debo, da ni mladina vedela, kdo sem. Godilo se mi je kot priznanemu slovenskemu pisatelju, ki se preobleče, ako hoče neopažen in nepoznan prodrati v psiho našega ljudstva.

V meni je kipel, po glavi so se mi podili prijetni spomini, bil sem ves prevzet nove šole in socialnih naprav Dunaja.

Toda okoliš, v katerega me je potisnila trenutka družba v vlaku, mi je predočil šele

prepad, ki zija med nami in inozemstvom. Jasno mi je postalo, da tako ne more dalje.

Izmučeni obrabi mladine, ki mora pozimi in poleti po uro in več hoda na postajo in od tam z vlakom v šole in zopet domov pozno popoldne, pozimi v noči od doma, v noči domov, so mi jasen opomin, da tako ne vzgojimo borbene generacije dela, to bodo trpini, sklonjeni pod težo socialnih razmer, nezmožni silnih del.

Res, da v trpljenju človek jekleni, toda kupa trpljenja, od nežne mladosti dalje brez solnca in toplote, to je preveč.

Izžeta mladina, trpeča pomanjkanje, premalo negovana prepuščena sama sebi, ni naša bodočnost, ne sme biti naša našačaja.

Kam naj gre mladina od prihoda vlaka do pričetka pouka, od sklepa pouka do odhoda na postajo popoldne?

Ni-li to problem za nas, ki nimamo v to prostorov.

Potem pa razgovor o profesorjih, veselost, ki jo povzroča med njo persifliranje sitnežev, godrnjačev. Koliko zasmeha med štirimi stenami užije ves trud in napor, urnikov in mrtvih predpisov držeči se vzgojitelj.

Edini disciplinski sredstvi razrednica in katalog. Strah pred nezadostnimi reži in posledicami prekršitve disciplinskih pravil po točkah a, b, c, ... itd. v neskončnost.

Bog ne daj, če bi me bila mladina izpoznala. To bi gledal hinavske obraze. Toda dva precej raztrgana južnjaka — najbrže štu

2. V mesecu septembru naj se vrši 14-dnevni uvodni tečaj, ki ga mora imeti vsak voditelj kmet. nad. šole.

3. Pri sprejemu v vinarsko in sadjarsko šolo v Mariboru in v kmetško šolo v St. Juriju pri Celju naj se daje prednost onim reflektantom, ki so obiskovali kmetijsko nadaljevalno šolo.

4. Vodstvi obeh omenjenih šol naj dasta na znanje, v čem so gojenci najslabše pripravljene, da se bo kmetško nadaljevalna šola mogla pobrigati za odpravo pomanjkljivega znanja.

5. Oblastna samouprava se naprosi, naj pošlje vsem kmetiskim nadaljevalnim šolam seznam vzornih kmetij.

6. Oblastna samouprava naj primerno nagraja absolvente kmet. nad. šol, ki so uspešno precepljali in snažili sadno drevje in jim naj daje iste ugodnosti kakor sadjarskim pomočnikom.

7. Merodajni činitelji naj delajo propagando za kmetško-nadaljevalno šolo po dnevnem časopisju; prav umestni bi bili tudi referati na zborovanjih učiteljskih društev.

Ker je bil s tem dnevnim red izčrpan, za ključni komisar oblastne samouprave g. dr.

denta, ki sta prihajala od nekod iz inozemstva in ki sta izpovedovala okolici svoje malcontentstvo v vsem, kar eksistira pod solncem in moja malenkost v drugače le z mladino zasadenem vagonem oddečku, ni spravljali mladine iz ravnotežja.

Zadovoljna je bila, da je konec, da ne bo več cvekov in karcerjev, da ne bo nesmiselnih pridig in opominov.

Veselila se je solnca in svobode in kosvala načrte za varanje drugih — a nezavestno tudi sebe — v prihodnjem šolskem letu.

Da, da — paralela se je dvigala v moji notranjosti. Pred menoj je vstajala mladina z Dunaja, polna idealizma in veselja do šole.

Zrl sem na njena dela v duhu in primerjal. Čimbolj sem primerjal, bolj mi je bilo hudo. Ko se je zadnji mladi sopotnik odstranil, sem potegnil beležnico z čepa in pisal.

Zal, da sem bil prezaposlen in nisem prej obnovil tega. Danes ob sklepu šolskega leta sem jih vzel v roke in Vam jih pričubujem — mogoče se še kdo zamisli v problem najboljše vzgoje mladine in poskusi pripomoči k rešitvi vprašanja resnega sodelovanja mladine z nami pri ustvarjanju temelja novi šoli, ki naj bo mladini dom, domače ognjišče, ne pa mučilnica in zapor, iz katerega zbeži mladina letno na velike počitnice razočarana in z zagrenjenimi občutki na prebito šolsko leto.

